नवीन राष्ट्रीय बायोगॅस व सेंद्रीय खत व्यवस्थापन कार्यक्रम आर्थिक वर्ष सन २०२२-२०२३ बायोगॅस सयंत्र उभारणीसाठीचे अनुदान वितरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांकः बीजीएस २०२२/प्र.क्र. ५३/योजना-५

बांधकाम भवन, २५, मर्झबान पथ,

फोर्ट, मुंबई- ४०० ००१

दिनांक: १४ ऑगस्ट, २०२४

वाचा :-

१) केंद्र शासनाचे पत्र क्र. ३००/२/२०२०-Waste to Energy, दिनांक ०२ नोव्हेंबर, २०२२.
२) केंद्र शासनाचे पत्र क्र. १२६/१/२०२३- BIOGAS, दिनांक १० मे, २०२३.
३) ग्रा. वि. वि. शासन निर्णय क्रमांक बीजीएस-२०१८/प्र.क्र.९०/योजना-१, दि.१२ जुलै २०१९.
४) केंद्र शासनाचे पत्र क्र. २५३/९/२०२३ - BIOGAS (Gen), दिनांक १६ जुलै, २०२४.
५) केंद्र शासनाचे पत्र क्र. २५३/९/२०२४ - BIOGAS (SC), दिनांक १६ जुलै, २०२४.
६) केंद्र शासनाचे पत्र क्र. २५३/९/२०२३ - BIOGAS (ST), दिनांक १६ जुलै, २०२४.
७) शासनाचे पत्र क्र. बी.जी.टी-२०२२/५३/योजना - ५. दिनांक २८ जून, २०२४.

प्रस्तावना :-

नवीन राष्ट्रीय बायोगॅस व सेंद्रीय खत व्यवस्थापन कार्यक्रम ही १००% केंद्र पुरस्कृत योजना (Central Sector Scheme) आहे. उक्त संदर्भिय आदेश क्र. ४, ५ व ६ अन्वये सदर योजनेसाठी सन २०२२-२३ करीता राज्यस्तरावरील PFMS प्रणालीसाठी नोंदणी करण्यात आलेल्या आयसीआयसीआय बँकेच्या बचत खाते क्रमांक १८८९०१०००९६७ वर अनुक्रमे रू. ७१३.८५ लक्ष, रू. ६४.२० लक्ष व रू.६९.३६ लक्ष असा एकूण रू. ८४७.४१ लक्ष इतका निधी सार्वजनिक आर्थिक व्यवस्थापन प्रणालीवर (Public Finance Management System) Drawing Limit ने अनुदान उपलब्ध करून दिल्याचे कळविले आहे. संदर्भिय आदेश क्र. ३ अन्वये “नवीन राष्ट्रीय बायोगॅस व सेंद्रीय खत व्यवस्थापन कार्यक्रम (NNBOMP)” या योजनेच्या अनुषंगाने, निधी आहरण व संवितरण करणेसाठी मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, ठाणे यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात आलेले आहे. तसेच मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, ठाणे यांना “आहरण व संवितरण अधिकारी” म्हणून घोषित करण्यात आलेले आहे.

२. केंद्र शासनाचे दिनांक २ नोव्हेंबर, २०२२ चे पत्रान्वये सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षाकरिता राज्यास ६००० बायोगॅस संयंत्राचे उद्दिष्ट मंजूर केलेले आहे. त्यानुसार राज्यातील सर्व जिल्हा परिषदांना त्यांच्या मागणीनुसार एकूण ४५०० बायोगॅस संयंत्राचे उद्दिष्ट कळविलेले आहे. सन २०२२-२३ या वर्षाकरिता केंद्र शासनाकडून एकूण रु. ८४७.४१ लक्ष अनुदान राज्यस्तरावर PFMS प्रणालीवर उपलब्ध करून देण्यात आलेले आहे. याअनुषंगाने संदर्भ क्र. ७ अन्वये सर्व जिल्हा परिषदांकडून बायोगॅस संयंत्र बांधकाम पूर्ण असलेल्या लाभधारकांना बायोगॅस अनुदान वितरीत करण्यासाठी अनुदानाची मागणी केली होती. सदर मागणीनुसार एकूण ३४ जिल्हयांकडील अनुदानासाठी मागणी प्राप्त झालेल्या एकूण ४८६३ बायोगॅस संयंत्र लाभधारकांना राज्यस्तरावरुन PFMS प्रणालीमधून अनुदानाचा थेट लाभ हस्तांतरणाद्वारे (DBT) वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

नवीन राष्ट्रीय बायोगॅस व सेंद्रीय खत व्यवस्थापन कार्यक्रमासाठी सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षाकरीता राज्यस्तरावरील PFMS प्रणालीसाठी नोंदणी करण्यात आलेल्या आयसीआयसीआय बँकेच्या बचत खाते क्रमांक १८८९०१०००९६७ वर केंद्र शासनाच्या उक्त संदर्भ क्र. ४, ५ व ६ च्या आदेशान्वये एकूण ८,४७,४१,०५०/- (रू. आठ कोटी सत्तेचाळीस लाख एकेचाळीस हजार पन्नास फ़क्त) इतका निधी PFMS प्रणालीवर (Public Finance Management System) Drawing Limit ने उपलब्ध करून दिलेला आहे.

२. सदर निधीपैकी, या बचत खात्याचे "आहरण व संवितरण अधिकारी" म्हणून घोषित केलेले मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, ठाणे यांनी PFMS प्रणालीद्वारे विवरणपत्रमधील रकाना क्रमांक २० मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे एकूण रक्कम रुपये ७,६७,६३,७००/- (अक्षरी रुपये सात कोटी सदुसष्ट लाख़ त्रेसष्ट हजार सातशे फक्त) सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट-अ प्रमाणे जिल्हानिहाय बायोगॅस संयंत्र लाभार्थी यादीनुसार वितरीत करावी.

३. सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षात नवीन राष्ट्रीय बायोगॅस व सेंद्रीय खत व्यवस्थापन कार्यक्रम ही योजना राबविण्यासाठी केंद्र शासनाने निर्गमित केलेल्या संदर्भ क्रमांक १ व २ मध्ये नमूद केलेल्या आदेशाप्रमाणे अनुदानाचे दर लागू राहतील.

४. सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षात अनुदानासाठी जिल्हयांनी शासनस्तरावर सादर केलेल्या लाभार्थी अनुदान मागणी यादीमध्ये दुबार लाभार्थी, बँक खाते तपशिल, आधार नंबर व अनुदानाबाबत भविष्यात लाभार्थ्याची कोणतीही तक्रार उद्भवल्यास त्याची सर्वस्वी जबाबदारी कृषी विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद यांची राहील.

५. सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षात नवीन राष्ट्रीय बायोगॅस व सेंद्रीय खत व्यवस्थापन कार्यक्रमासाठी PFMS प्रणालीद्वारे वितरीत केल्या जाणाऱ्या रक्कमेचे विहित नमुन्यातील उपयोगिता प्रमाणपत्र (ज्यामध्ये अनुदान आहरित केल्याचा दिनांक, अनुदान आहरणाचे प्रयोजन, इत्यादी बाबीसह) महालेखाकार मुंबई व नागपूर यांना एप्रिल-२०२५ अखेरपर्यंत पाठविणे आवश्यक राहील. सन २०२२-२३ च्या उपयोगिता प्रमाणपत्रासंबंधी महालेखापाल कार्यालय मुंबई/नागपूर यांचेकडून मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा

परिषद यांना प्राप्त झालेले Clearances Certificate मार्च-२०२५ पर्यंत शासनास पाठविण्याची जबाबदारी कृषी विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, ठाणे यांची राहील.

६. सदर योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी केंद्र शासनाकडून प्राप्त झालेला निधी जिल्हा परिषदांना दिलेल्या उद्दिष्टांच्या अनुषंगाने बाबनिहाय संपूर्ण अनुदान शासनस्तरावर PFMS प्रणालीद्वारे उपलब्ध करून देण्यात येणार असल्याने त्यानुसार जिल्हा परिषदांनी पूर्ण केलेल्या भौतिक उद्दिष्टांच्या अनुषंगाने लाभार्थीनिहाय अनुदान मागणी यादी शासनस्तरावर उपलब्ध करून देणेत येईल. त्याप्रमाणे संबंधित ४८६३ लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यामध्ये PFMS प्रणालीद्वारे अनुदानाचा थेट लाभ हस्तांतरणाद्वारे (DBT) वितरीत करावा.

७. नवीन राष्ट्रीय बायोगॅस व सेंद्रीय खत व्यवस्थापन कार्यक्रम (NNBOMP) ही १००% केंद्र पुरस्कृत योजना असून, २० कलमी कार्यक्रमांच्या अंमलबजावणीचा घटक असल्याने या योजनेतर्गत “आहरण व संवितरण अधिकारी” म्हणून घोषित करण्यात आलेले मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद ठाणे यांनी सदर आदेशानुसार या कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीसाठी तातडीने लाभार्थ्यांना अनुदान PFMS प्रणालीद्वारे वितरीत करावे. तथापि वितरीत केलेल्या अनुदान खर्चाच्या लेख्यांचे लेखापरिक्षण करून घेण्याची जबाबदारी त्या त्या जिल्हा परिषदांची राहिल.

८. या शासन निर्णयानुसार, वितरीत करण्यात येणारे अनुदान हे केंद्र शासनाच्या नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मंत्रालयाकडील पत्र क्र. ३००/२/२०२०-Waste to Energy, दि. ०२.११.२०२२ व दि. १०.०५.२०२३ रोजीच्या मार्गदर्शक सूचनांमध्ये नमूद करण्यात आलेल्या अटीं व शर्तीच्या अधीन राहून निधीचा विनियोग करण्यात यावा.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२४०८१४१५२१४८१८२० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Sangeeta Govind Lande

Digitally signed by Sangeeta Govind Lande
DN: cn=Sangeeta Govind Lande, o=Rural Development Department, ou=Yojana 5, email=sangeeta.lande@nic.in, c=US
Date: 2024.08.14 18:25:43 +05'30'

संगिता गो. लांडे
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. विभागीय आयुक्त (सर्व) .
२. वैज्ञानिक डी, नविन व नवीकरणीय उर्जा मंत्रालय भारत सरकार (बायोगॅस विभाग), अटल अक्षय उर्जा भवन,लोधी रोड, नवी दिल्ली. ११० ००३.

३. महालेखापाल महाराष्ट्र-१ मुंबई (लेखा परिक्षा)/ (लेखा व अनुज्ञेयता)
४. महालेखापाल महाराष्ट्र-२ नागपूर (लेखा परिक्षा)/(लेखा व अनुज्ञेयता)
५. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
६. मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी , जिल्हा परिषद (सर्व)
७. मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई
८. कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
९. उप मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा (सर्व)
१०.जिल्हा लेखा परिक्षक स्थानिक निधी लेखा (सर्व)
११.संचालक, लेखा कोषागारे, महाराष्ट्र, मुंबई.
१२.जिल्हा कोषगार अधिकारी (सर्व)
१३.नियोजन विभाग, कार्यासन १४४३/१४४४, मंत्रालय, मुंबई
१४.वित्त विभाग, मंत्रालय (व्यय-१५ /अर्थ-१७), मंत्रालय, मुंबई.
१५.व्यवस्थापक, आयसीआयसीआय बँक, गोखले रोड, नौपाडा, जि. ठाणे ४०० ६०१.
१६.कार्यासन क्रमांक वित्त-१, वित्त-२, वित्त-७, वित्त-८, योजना-२, ग्राम विकास विभाग.
१७.निवडनस्ती,योजना-५.

सोबतचे परिशिष्ट "अ"

परिशिष्ट "अ"

सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षात बायोगॅस कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीसाठी वितरीत करावयाचा निधी तपशिल																			
अ. क्र.	जिल्हा	सन २०२२-२३ करिता निश्चित केलेले उद्दिष्ट व साध्य											लाभार्थ्यांना वितरीत करावयाचे एकूण सहाय्यक अनुदान						
		बायोगॅस संयंत्राचे प्रवर्गनिहाय उद्दिष्ट				बायोगॅस संयंत्राचे प्रवर्गनिहाय साध्य					शौचालय जोडणी उद्दिष्ट	शौचालय जोडणी साध्य	सर्वसाधारण (रकाना नं.७ x१४३५०(३ CuM) x९८०० (१CuM) x १० CuM सर्वसाधारण २३०००	SC(रकाना नं.८ X रू. २२०००(३ CuM) x १७००० (१ CuM)	ST (रकाना नं.९ X रू. २२०००)	६ CuM सर्वसाधारण २२७५० SC/ST २९२५०	एकूण (रकाना नं १४+१५+१६+१७)	शौचालय जोडणी उदिष्ट (रकाना नं.१३ X रू. १६००)	वितरीत करावयाचे सहाय्यक अनुदान (रकाना १८+१९)
		सर्वसाधारण	SC	ST	एकूण	सर्वसाधारण	SC	ST	६ घन फूट	एकूण									
१	**२**	**३**	**४**	**५**	**६**	**७**	**८**	**९**	**१०**	**११**	**१२**	**१३**	**१४**	**१५**	**१६**	**१७**	**१८**	**१९**	**२०**
१	**ठाणे**	२०	०	१०	३०	२०	१०	०	०	३०	१०	१०	२८७०००	२२००००	०	०	५०७०००	१६०००	५२३०००
२	पालघर	२६	२	७०	९८	२१	१	७३	०	९५	१०५	६६	३०१३५०	२२०००	१६०६०००	०	१९२९३५०	१०५६००	२०३४९५०
३	रायगड	८५	८	१५	१०८	८५	३	१५	०	१०३	१७	४	१२१९७५०	६६०००	३३००००	०	१६१५७५०	६४००	१६२२१५०
४	रत्नागिरी	१००	१८	०	११८	९९	१३	०	१	११३	७०	२८	१४२०६५०	२८६०००	०	२२७५०	१७२९४००	४४८००	१७७४२००
	१ घन मी	०	०	०	०	**२**	**१**	०	०	**३**	०	**१**	**१९६००**	**१७०००**	०	०	**३६६००**	**१६००**	**३८२००**
५	सिंधुदुर्ग	२२३	६	०	२२९	२२३	६	०	०	२२९	२०	२३	३२०००५०	१३२०००	०	०	३३३२०५०	३६८००	३३६८८५०
६	**नाशिक**	९८	१२	२०	१३०	१०९	४	१७	०	१३०	१०५	५	१५६४१५०	८८०००	३७४०००	०	२०२६१५०	८०००	२०३४१५०
७	धुळे	८	६	६	२०	२	२	२	०	६	३०	०	२८७००	४४०००	४४०००	०	११६७००	०	११६७००
८	नंदुरबार	२०	४	२६	५०	२०	४	२६	०	५०	२५	२५	२८७०००	८८०००	५७२०००	०	९४७०००	४००००	९८७०००
९	जळगांव	६३	५	५	७३	५७	४	६	०	६७	७०	४४	८१७९५०	८८०००	१३२०००	०	१०३७९५०	७०४००	११०८३५०
१०	अहमदनगर	४६७	३१	१२	५१०	४६७	३१	१२	०	५१०	३७	१५	६७०१४५०	६८२०००	२६४०००	०	७६४७४५०	२४०००	७६७१४५०

११	**पुणे**	४७५	१८	१२	५०५	४७४	१९	८	३	५०४	३५	३९	६८०१९००	४१८०००	१७६०००	६८२५०	७४६४१५०	६२४००	७५२६५५०
	१० घ. मी.	०	०	०	०	**१**	०	०	०	१	०	०	**२३०००**	०	०	०	**२३०००**	०	**२३०००**
१२	सातारा	२३५	५	०	२४०	२२८	७	०	५	२४०	७०	४३	३२७१८००	१५४०००	०	११३७५०	३५३९५५०	६८८००	३६०८३५०
१३	सांगली	१८४	७	०	१९१	१७३	७	०	११	१९१	४९	४४	२४८२५५०	१५४०००	०	२५०२५०	२८८६८००	७०४००	२९५७२००
१४	सोलापूर	१७०	११	१	१८२	१७०	११	१	०	१८२	६	०	२४३९५००	२४२०००	२२०००	०	२७०३५००	०	२७०३५००
१५	कोल्हापूर	१०००	१५	०	१०१५	१०००	१५	०	०	१०१५	८०७	९२६	१४३५००००	३३००००	०	०	१४६८००००	१४८१६००	१६१६१६००
१६	**छ. संभाजीनगर**	२३०	३९	२१	२९०	१६३	२९	६	०	१९८	२६५	५	२३३९०५०	६३८०००	१३२०००	०	३१०९०५०	८०००	३११७०५०
१७	जालना	८५	८	०	९३	४६	५	०	०	५१	६८	०	६६०१००	११००००	०	०	७७०१००	०	७७०१००
१८	परभणी	८३	१०	०	९३	८२	१०	०	१	९३	६५	४६	११७६७००	२२००००	०	२२७५०	१४१९४५०	७३६००	१४९३०५०
१९	हिंगोली	६८	१५	१०	९३	६८	१५	१०	०	९३	०	०	९७५८००	३३००००	२२००००	०	१५२५८००	०	१५२५८००
२०	बीड	८३	९	१	९३	८४	७	२	०	९३	२५	२	१२०५४००	१५४०००	४४०००	०	१४०३४००	३२००	१४०६६००
२१	नांदेड	७८	१०	५	९३	६५	६	५	०	७६	०	०	९३२७५०	१३२०००	११००००	०	११७४७५०	०	११७४७५०
२२	धाराशिव	२१४	२०	०	२३४	२२४	१०	०	०	२३४	२०५	०	३२१४४००	२२००००	०	०	३४३४४००	०	३४३४४००
२३	लातूर	११०	१०	५	१२५	११३	९	३	०	१२५	३७	०	१६२१५५०	१९८०००	६६०००	०	१८८५५५०	०	१८८५५५०
२४	**अमरावती**	१८	८	७	३३	१५	६	१०	२	३३	२७	२१	२१५२५०	१३२०००	२२००००	४५५००	६१२७५०	३३६००	६४६३५०
२५	बुलढाणा	२८	३	२	३३	२८	४	१	०	३३	०	०	४०१८००	८८०००	२२०००	०	५११८००	०	५११८००
२६	वाशिम	१२	२	२	१६	६	१	०	०	७	१२	७	८६१००	२२०००	०	०	१०८१००	११२००	११९३००
२७	अकोला	९	२	१	१२	६	०	१	०	७	१२	०	८६१००	०	२२०००	०	१०८१००	०	१०८१००
२८	यवतमाळ	१६	६	३	२५	८	६	०	०	१४	०	०	११४८००	१३२०००	०	०	२४६८००	०	२४६८००
२९	**नागपूर**	३८	१३	७	५८	३६	१४	८	०	५८	३०	३१	५१६६००	३०८०००	१७६०००	०	१०००६००	४९६००	१०५०२००

३०	वर्धा	३५	३	२	४०	३५	३	२	०	४०	०	०	५०२२५०	६६०००	४४०००	०	६१२२५०	०	६१२२५०
३१	भंडारा	८५	१६	८	१०९	७४	६	४	**१ SC**	८५	११६	५८	१०६१९००	१३२०००	८८०००	**२९२५०**	१३१११५०	९२८००	१४०३९५०
३२	गोंदिया	३९	०	१	४०	३४	१	०	०	३५	१७	११	४८७९००	२२०००	०	०	५०९९००	१७६००	५२७५००
३३	चंद्रपूर	३०	१०	२०	६०	३०	१०	२०	०	६०	१००	४५	४३०५००	२२००००	४४००००	०	१०९०५००	७२०००	११६२५००
३४	गडचिरोली	१०	१५	४०	६५	७	१०	४२	०	५९	६५	४०	१००४५०	२२००००	९२४०००	०	१२४४४५०	६४०००	१३०८४५०
एकूण		**४४४५**	**३४७**	**३१२**	**५१०४**	**४२७५**	**२९०**	**२७४**	**२३+१**	**४८६३**	**२५००**	**१५३९**	**६१३४५८००**	**६३७५०००**	**६०२८०००**	**५५२५००**	**७४३०१३००**	**२४६२४००**	**७६७६३७००**

Sangeeta Govind Lande

Digitally signed by Sangeeta Govind Lande
DN: cn=Sangeeta Govind Lande, o=Rural Development Department, ou=Yojana 5, email=sangeeta.lande@nic.in, c=US
Date: 2024.08.14 18:26:32 +05'30'

संगिता गो. लांडे

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन